

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 192/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosti N. P. a M. P., D., vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 552/2010, sp. zn. Rvp 584/2010 a sp. zn. Rvp 585/2010 vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, Ex 127/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti N. P. a M. P. vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 552/2010, sp. zn. Rvp 584/2010 a sp. zn. Rvp 585/2010 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 552/2010.

2. Sťažnosti N. P. a M. P. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2010 doručená sťažnosť N. P. (ďalej len „sťažovateľka“), následne 22. marca 2010 mu bola doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ako aj ďalšia sťažnosť sťažovateľky, a napokon 24. marca 2010 doručili obaja sťažovatelia ústavnému súdu ďalšie dve samostatné sťažnosti. Všetky sťažnosti sú do značnej miery obsahovo totožné a sťažovatelia nimi namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 48 Er 598/2008, Ex 127/2008 (ďalej aj „namietané exekučné konanie“).

Z obsahu sťažností a ich príloh okrem iného vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi namietaného exekučného konania (v procesnom postavení povinných) o vymoženie sumy 7 500 000 Sk s prísl., ktoré začalo 15. apríla 2008 na základe poverenia č. 5803 045349* vydaného okresným súdom pre súdneho exekútora JUDr. M. Z.

Už 17. septembra 2007 sa sťažovatelia pri návšteve banky, v ktorej majú vedené účty, dozvedeli o zablokovaní týchto účtov a po následnej návšteve exekútorského úradu súdneho exekútora zistili, že je proti nim vedená exekúcia. Exekučným titulom v tejto veci je rozhodcovské rozhodnutie rozhodcu JUDr. J. Č. (ďalej len „rozhodca“) sp. zn. RK Cb/1/2007 zo 7. mája 2007 (ďalej len „namietaný rozhodcovský rozsudok“) vydané podľa sťažovateľov na základe sfalšovanej zmenky. V spojitosti s tým podali sťažovatelia 18. septembra 2007 trestné oznámenie.

Sťažovatelia podrobne opisujú chronológiu priebehu namietaného exekučného konania, v ktorom podľa nich konal a rozhodoval miestne nepríslušný súd a dochádzalo

v ňom k celému radu podvodov, pochybení a nezákonností konkretizovaných v sťažnostiach. Napokon došlo k stavu, keď okresný súd „*viedol súbežne dva ex. konania voči tým istým povinným, na tú istú sumu údajného dlhu, na základe toho istého exekučného titulu rozhodcovského rozsudku zo dňa 7. 5. 2007 a pritom vedome uznal za exekučný titul listinu, ktorá preukázateľne porušovala zák. 482/2002 Z. z. a bola v príkrom rozpore s zákonom na ochranu osobných údajov a s právom na ochranu osobných údajov, garantovaným Ústavou SR*“.

Sťažovatelia poukazujú na podľa nich neoprávnené zisťovanie, získavanie a zhromažďovanie údajov o ich osobách, ako aj nezrovnalosti, pokiaľ ide o uvedenie adresy ich trvalého pobytu, ako aj mena a priezviska sťažovateľky na poverení na vykonanie predmetnej exekúcie, v namietanom rozhodcovskom rozsudku a následne v súdnom exekútorom vydanom upovedomení o začatí exekúcie sp. zn. EX 127/08 z 29. apríla 2008 so skutočným stavom, ktorému uvedené údaje nezodpovedali.

Vo vzťahu k spochybňovanému rozhodcovskému rozsudku sťažovatelia namietajú, že rozhodca nemal ich písomný súhlas na to, aby tento rozsudok obsahoval ich osobné údaje a aby ho postúpil neoprávnenej osobe (druhému majiteľovi sfalšovanej zmenky), ktorá ho následne poskytla ďalším neoprávneným osobám a napokon bol prostredníctvom súdneho exekútora „*prijatý súdom za účelom ďalšieho spracovania a poskytovania súdneho spisu iným osobám, ktoré sa so spisom oboznámili a robili si z neho kópie a výpisy*“.

Sťažovatelia sú toho názoru, že „*Súd v zmysle § 1 v spojení s § 2 OSP, v spojení s § 58 ods. 1 EP v spojení s čl. 46 Ústavy SR mal povinnosť nezákonne začatú exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Súd opakovane porušil zákon a svojvoľne v exekúcii neoprávnene pokračoval, čím preukázal, že koná výlučne v záujme a prospech oprávneného. Osoby konajúce v mene súdu opakovanými porušeniami ústavy, zákona a medzinárodných zmlúv, prejavili svojvôľu, sa dopustili nielen nesprávneho procesného postupu, ale nepochybne aj nesprávneho úradného postupu, porušili zákon č. 482/2002 Z. z., porušili ústavné práva sťažovateľky garantované čl. 19. ods. 2 a ods. 3 Ústavy SR, čl. 22 ods. 1 a čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, zneužili jej osobné údaje, ohrozili bezpečnosť a neoprávnene zasiahli*

do súkromia, preukázali svoju zaujatosť vo veci, čím porušili právo na právnu a súdnu ochranu a na spravodlivý proces.“.

Odvolávajúc sa na § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť namietaného rozhodcovského rozsudku, ako aj poverenia č. 5803 045349* vydaného 15. apríla 2008 okresným súdom pre súdneho exekútora JUDr. M. Z.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosti na ďalšie konanie a následne vo veci samej nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie ich označených práv postupom okresného súdu v namietanom exekučnom konaní, zakáže okresnému zneužívať ich osobné údaje, a „*aby tieto osobné údaje zo súdneho spisu sp. zn. 48 Er 598/2008 boli zlikvidované*“, zakáže okresnému súdu používať namietaný rozhodcovský rozsudok a ďalšie písomnosti obsahujúce ich osobné údaje a zruší poverenie vydané okresným súdom pre súdneho exekútora JUDr. M. Z. Napokon sťažovatelia žiadajú, aby im ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie každému v sume 25 000 €.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6, čl. 8 a čl. 10 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, Ex 127/2008.

K porušeniu sťažovateľmi označených práv malo dôjsť podľa ich tvrdenia predovšetkým v dôsledku toho, že okresný súd zneužil ich osobné údaje tým, že ich neoprávnene zhromažďoval, neoprávnene prijal do súdneho spisu sp. zn. 48 Er 598/2008, Ex 127/2008 písomnosti, v ktorých došlo k zneužitiu ich osobných údajov, neoprávnene spracovával písomnosti, ktoré obsahovali ich osobné údaje, neoprávnene sprístupnil ich osobné údaje tretím osobám a zbavil ich práva na informáciu o tom, že ich údaje boli neoprávnene spracované a poskytnuté tretím osobám.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, v súlade s citovaným ustanovením § 31a uvedeného zákona však možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 552/2010, sp. zn. Rvp 584/2010 a sp. zn. Rvp 585/2010 a z tohto obsahu vyplývajúcu ich právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na to, že všetky sťažnosti smerujú proti postupu okresného súdu v tom istom exekučnom konaní, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v prvom bode výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, Ex 127/2008

Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 235/2010 zo 6. mája 2010 odmietol ako zjavne neopodstatnenú a neprípustnú sťažnosť sťažovateľov okrem iného vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v namietanom exekučnom konaní.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na to, že rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre neprípustnosť a zjavnú neopodstatnenosť je rozhodnutím „o konaní“, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nejde však o podmienky konania, ktoré možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým sa napáda to isté právoplatne skončené konanie, ktoré bolo napadnuté v predchádzajúcom

návrhu, ktorý bol odmietnutý ako neprípustný alebo zjavne neopodstatnený (m. m. III. ÚS 41/2010).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosti sťažovateľov v časti namietaného porušenia čl. 19 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru už po ich predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde ako neprípustné.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 22 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 8 a čl. 10 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom exekučnom konaní

Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu pred porušením základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a základných slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sa vo veci svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (I. ÚS 61/06).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľmi namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá bez ďalšieho aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa ochrany základného práva alebo slobody môžu domôcť využitím im dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

Judikatúra ústavného súdu taktiež stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená (IV. ÚS 10/02).

Zo sťažností a tiež zo zistení ústavného súdu týkajúcich sa namietaného exekučného konania vyplýva, že okresný súd ako súd prvého stupňa uznesením sp. zn. 48 Er 598/08, EX 127/08 z 1. júla 2008 zamietol návrh sťažovateľov ako povinných na zastavenie exekúcie pre vymoženie sumy 7 500 000 Sk s prísl. vedenej súdnym exekútorom. Proti označenému uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie doručené Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 19. augusta 2009 a odvolanie sťažovateľky bolo krajskému súdu doručené 8. septembra 2009 (doplnené podaniami doručenými krajskému súdu 12. októbra 2009 a 12. novembra 2009).

V konaní o návrhu sťažovateľov na zastavenie exekúcie, resp. v odvolaní sťažovateľov proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľov na zastavenie exekúcie boli namietané v zásade obdobné skutočnosti a na základe rovnakej ťažiskovej argumentácie ako v sťažnostiach podaných ústavnému súdu.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia právny prostriedok, ktorý im Exekučný poriadok (§ 57 a nasl.) poskytuje, využili.

Na základe toho ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia mali v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na ochranu svojich práv, ktoré mali byť napadnutým postupom okresného súdu podľa ich názoru porušené. Oprávnenie krajského súdu v odvolacom konaní rozhodnúť o namietanom postupe okresného súdu vylučuje v tejto veci právomoc ústavného súdu, ktorý by ju mohol uplatniť iba vtedy, ak by už sťažovatelia nemali inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy totiž môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov, ktoré mali sťažovatelia k dispozícii v poslednom stupni. K prípadnej náprave namietaného zásahu do základných práv zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou nemôže dôjsť tak, že by z konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a z prieskumu ústavným súdom bolo vynechané rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich práv poskytuje. V tejto súvislosti je potrebné opäť poukázať aj na doterajšiu judikatúru ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Pretože v okolnostiach danej veci je namietaný postup okresného súdu (vrátane postupu súdneho exekútora) preskúmateľný krajským súdom na základe odvolania sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/08, EX 127/08 z 1. júla 2008, ktorým bol zamietnutý ich návrh na zastavenie exekúcie, neprichádza do úvahy,

aby sa ústavný súd zaoberal námietkami smerujúcimi proti postupu okresného súdu, a preto treba sťažnosti pred konečným rozhodnutím krajského súdu považovať aj za predčasné.

Na základe týchto záverov a právneho hodnotenia skutkových okolností daného prípadu ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na ich prerokovanie.

Ďalším dôvodom na odmietnutie sťažností v tejto časti je aj ich oneskorené podanie.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Z obsahu súvisiaceho spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že sťažovatelia sa o namietanom postupe okresného súdu, ktorým malo okrem iného dôjsť k porušeniu ich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 22 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 8 a čl. 10 dohovoru mohli dozvedieť najneskôr v auguste, resp. septembri

2009, keď podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/08, EX 127/08 z 1. júla 2008, ktorým nebolo vyhovie ich návrhu na zastavenie exekúcie.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, s prihliadnutím na dátum, kedy sa mohli sťažovatelia oboznámiť so spisovým materiálom okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/08, EX 127/08, a deň doručenia ich sťažností ústavnému súdu (19. marca 2010, 22. marca 2010 a 24. marca 2010), možno uzavrieť, že lehota ustanovená na tento druh konania pred ústavným súdom uplynula sťažovateľom skôr, než podali uvedené sťažnosti.

Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zároveň ako podané oneskorene.

Keďže ústavný súd sťažnosti odmietol, vylučuje to ich vecné preskúmanie, a preto bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami uplatnenými sťažovateľmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2010